

Kupiškio rajono savivaldybės
2023–2025 metų strateginio veiklos plano
4 priedas

Kupiškio rajono savivaldybė
(Savivaldybės arba įstaigos pavadinimas)

**SOCIALINĖS IR SVEIKATOS APSAUGOS
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

1b forma

Biudžetiniai metai	2023–ieji metai
Asignavimų valdytojas(-ai), kodas	Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius, 188774975 Kupiškio socialinių paslaugų centro direktorius, 193161080 Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų direktorius, 302287534 Kupiškio mokyklos „Varpelis“ direktorius, 190041033 Kupiškio vaikų lopšelio-darželio „Saulutė“ direktorius, 190041229 Kupiškio vaikų lopšelio-darželio „Obelėlė“ direktorius, 190041371 Kupiškio r. Subačiaus vaikų lopšelio-darželio direktorius, 190042135 Kupiškio r. Subačiaus gimnazijos direktorius, 191777611 Kupiškio meno mokyklos direktorius, 191777764 Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centro direktorius, 190083299 Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos direktorius, 190043194 Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijos direktorius, 290043380 Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos direktorius, 190046347 Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universalaus daugiafunkcio centro direktorius, 190051141 Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos direktorius, 300055868 Kupiškio rajono savivaldybės administracijos socialinės paramos skyriaus vedėjas, 12
Vykdytojas(-ai), kodas	Kupiškio rajono savivaldybės administracija, 2 Kupiškio socialinių paslaugų centras, 21 Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai, 22 Viešoji įstaiga Kupiškio vaikų dienos centras, 23 Viešoji įstaiga Kupiškio rajono savivaldybės pirminės asmens sveikatos priežiūros centras, 24 Viešoji įstaiga Kupiškio ligoninė, 25 Kupiškio mokykla „Varpelis“, 37 Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“, 38 Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Obelėlė“, 39 Kupiškio r. Subačiaus vaikų lopšelis-darželis, 40 Kupiškio r. Subačiaus gimnazija, 43 Kupiškio meno mokykla, 46 Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centras, 26 Socialinės paramos skyrius, 12 Savivaldybės gydytojas (vyriausiasis specialistas), 18 Alizavos seniūnija, 31 Kupiškio seniūnija, 32 Noriūnų seniūnija, 33 Skapiškio seniūnija, 34 Subačiaus seniūnija, 35 Šimonių seniūnija, 36 Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija, 41 Kupiškio Povilo Matulionio progimnazija, 42

	Kupiškio r. Alizavos pagrindinė mokykla, 44 Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universalus daigafunkcis centras, 45 Viešoji įstaiga „Vaikų ugdymas“, 53
--	---

Programos kodas	4
------------------------	----------

Programos parengimo argumentai	Programa parengta įgyvendinti Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginio plėtros plano antrą prioritetą „Išsilavinusi, socialiai atsakinga, sveika ir saugi visuomenė“. Programos parengimo pagrindas – Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu numatytos savarankiškos savivaldybių funkcijos: socialinių paslaugų planavimas ir teikimas, socialinių paslaugų įstaigų steigimas, išlaikymas ir bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis, sąlygų Savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgaliųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas, pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas), Savivaldybės sveikatos programų rengimas ir įgyvendinimas, parama Savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai, piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimas. Valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos: socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal Kupiškio rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)	Išsilavinusi, socialiai atsakinga, sveika ir saugi visuomenė	odas	2
Šia programa įgyvendinamas strateginis įstaigos tikslas	Gerinti sveikatos apsaugos, socialinės paramos ir socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą, pakankamumą, pasiekiamumą, stiprinti socialinę atsakomybę	odas	03

Programos tikslas	Mažinti socialinę atskirtį rajone, įgyvendinant Savivaldybės ir valstybės socialinę politiką, skatinti lygias galimybes ir lyčių lygybes savivaldybėje, šviesti visuomenę smurto artimoje aplinkoje prevencijos klausimais, įtraukiant bendruomenę ir socialinius partnerius	Kodas	01
--------------------------	---	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Įgyvendinant šį tikslą siekiama teikti kokybiškas socialines paslaugas rajono gyventojams, kompetentingai, kokybiškai ir tikslingai teikti piniginę socialinę paramą. Tikslas įgyvendinamas teikiant socialines paslaugas, reikalingas Kupiškio rajono gyventojams, organizuojant socialinių paslaugų teikimą Savivaldybės įsteigtose biudžetinėse įstaigose, iš dalies finansuojant nevyriausybines organizacijas ir taip skatinant bendruomenės narius imtis atsakomybės už socialinių paslaugų bendruomenei teikimą bei sudarant sutartis su socialinę globą teikiančiomis įstaigomis dėl asmeniui teikiamos trumpalaikės ar ilgalaikės socialinės globos išlaidų finansavimo. Kartu su Neįgaliųjų reikalų departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuojami aplinkos pritaikymo neįgaliesiems darbai. Taip pat organizuojamas, koordinuojamas ir kontroliuojamas socialinių išmokų skaičiavimas ir mokėjimas.

Tikslo rezultato vertinimo kriterijai:

- ✓ Teikiamų bendrųjų socialinių paslaugų rūšių skaičius, vnt.
- ✓ Bendrąsias socialines paslaugas gaunančių gyventojų dalis, palyginti su prašymus pateikusiais asmenimis, proc.
- ✓ Vidutinė laukimo eilėje nuo pagalbos į namus paslaugos paskyrimo asmenims iki jos gavimo trukmė, dienų skaičius, vnt.

Programos tikslui įgyvendinti iškelti du uždaviniai:

01 Uždavinys. Užtikrinti būtinų socialinių paslaugų teikimą ir administravimą Kupiškio rajono gyventojams

Kupiškio rajono savivaldybėje socialinių paslaugų teikėjai yra socialinės paskirties įstaigos, rajono gyventojams teikiančios prevencines, bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas, ir nevyriausybines organizacijos, rajono gyventojams teikiančios įvairias prevencines ir bendrąsias socialines paslaugas. Visi šie socialinių paslaugų organizatoriai ir teikėjai Socialinių paslaugų įstatyme yra įvardijami kaip socialinių paslaugų įstaigos.

Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje socialines paslaugas įvairioms gyventojų grupėms teikia 13 įstaigų, iš jų 4 stacionarios (Kupiškio socialinių paslaugų centro stacionarių socialinių paslaugų padalinys Subačiaus m., Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai ir 2 Bendruomeninių vaikų globos namų padaliniai, Liolės Anikevičienės šeimyna), 7 nestacionarios (VŠĮ Kupiškio vaikų dienos centras, VŠĮ „Vaikų ugdymas“, Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba, Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga, VŠĮ Lietuvos aklių ir silpnaregių sąjungos šiaurės rytų centro Kupiškio rajono skyrius, Kupiškio socialinių paslaugų centro padaliniai – Krizių centras, Savarankiško gyvenimo namai, Globos centras), Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinys Savarankiško gyvenimo namai, Pagalbos šeimai centras ir 1 mišrių socialinių paslaugų įstaiga – Kupiškio socialinių paslaugų centras.

Kupiškio rajono savivaldybės socialinių paslaugų plane numatytos prioritinės socialinės paslaugos: ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų teikimas be tėvų globos likusiems vaikams (bendruomeniniuose vaikų globos namuose, profesionalių globėjų šeimose, kompleksinės paslaugos šeimoms, auginančioms vaikus, pagalba globėjams (rūpintojams ir įvaikintojams), socialinės priežiūros paslaugos socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir jose augantiems vaikams, socialinės priežiūros (pagalbos į namus paslaugos), integralios pagalbos paslaugos, dienos socialinės globos asmens namuose paslaugos.

Uždavinio įgyvendinimo priemonės:

02. Pirminės teisinės pagalbos teikimas

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas suteikia teisę kiekvienam teisėtai Lietuvoje gyvenančiam asmeniui teisę į nemokamą pirminę teisinę pagalbą (teisinę konsultaciją). Savivaldybės administracijos tarnautojas (teisininkas) privalo asmeniškai patarti, kaip išspręsti ginčą be teismo, informuoti apie teisės sistemą, įstatymus ir kitus teisės aktus, padėti parengti taikos sutartį ir užpildyti antrinės teisinės pagalbos prašymą.

03. Asmenų su sunkia negalia globa

Asmeniui su sunkia negalia iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams socialinei globai teikti skiriama lėšų dalis sudaro 7,2 bazinės socialinės išmokos (BSI) dydžio per mėnesį. Už gautas socialinės globos lėšas Savivaldybė organizuoja dienos, trumpalaikę ar ilgalaikę socialinę globą asmenims su sunkia negalia pagal šioms asmenims nustatytą socialinės globos poreikį savo pavaldumo bei valstybės ir kitų savivaldybių įstaigose.

04. Šeimų socialinė priežiūra

Šeimų socialinę priežiūrą vykdo Kupiškio socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai. Kupiškio socialinių paslaugų centrui pavesta vykdyti atvejo vadybos funkcijas ir koordinuoti atvejo vadybos procesus. Atvejo vadyba – atvejo vadybininko koordinuojamos kompleksinės pagalbos vaikui ir šeimai ir jo atstovams pagal įstatymą organizavimas ir teikimas, siekiant jiems padėti įveikti iškilusius socialinius sunkumus, kurių sėkmingas sprendimas sudarytų prielaidas išvengti galimų vaiko teisių pažeidimų ir sudarytų sąlygas savarankiškai užtikrinti vaiko teises bei teisėtus interesus.

05. Krizių centro veiklos organizavimo užtikrinimas

Šios priemonės lėšomis finansuojama Krizių centro (Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys) veikla. Krizių centre teikiama socialinė pagalba ir prieglobstis asmeniui ar šeimai, atsidūrusiai krizinėje situacijoje: šeimoje smurtą ir prievartą patyrusiems asmenims ir jų vaikams, asmenims, nukentėjusiems nuo stichinių

nelaimių, prekybos žmonėmis aukoms ir kitiems asmenims, kuriems kyla grėsmė sveikatai ar gyvybei ir dėl to asmuo ar šeima negalėjo gyventi savo namuose, organizuojama vaiko laikinoji priežiūra, nustačius vaiko apsaugos poreikį.

06. Socialinių paslaugų teikimas

Bendrąsias socialines paslaugas teikia Kupiškio socialinių paslaugų centras (Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys). Dėl šių paslaugų teikimo gali kreiptis įvairių socialinių sluoksnių asmenys: vieniši ir neįgalūs senyvo amžiaus, suaugę asmenys su negalia, pensinio amžiaus asmenys ir jų šeimos, socialinės rizikos suaugę asmenys ir jų šeimos, benamiai, bedarbiai, krizinėse situacijose atsidūrę asmenys ir jų šeimos, socialinės rizikos šeimos ir vaikai, socialiai remtini asmenys ir kiti asmenys, atsidūrę probleminėje situacijoje ir kuriems reikia pagalbos sprendžiant įvairias materialines, teises, sveikatos, ūkines, buitines problemas, tvarkant dokumentus, tarpininkaujant tarp institucijų atskirų specialistų ir kita. Priemonės lėšomis numatoma suremontuoti Vytauto g. 8, Kupiškyje esančias patalpas ir į šį pastatą perkelti Kupiškio socialinių paslaugų centrą.

07. Ilgalaiškės (trumpalaikės) socialinės globos organizavimo užtikrinimas

Priemonės lėšomis finansuojama Kupiškio socialinių paslaugų centro Stacionarių socialinių paslaugų padalinio Subačiaus m. veikla, kurios tikslas – teikti pagalbą asmeniui dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu gyvenimu ir dalyvauti visuomeniniame gyvenime, tenkinti realius gyventojų poreikius, pirmenybę teikiant bazinių paslaugų teikimui, siekiant aukštesnio paslaugų ir gyvenamosios aplinkos standarto.

09. Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų veiklos organizavimo užtikrinimas

Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai teikia trumpalaikės (ilgalaiškės) socialinės globos paslaugas be tėvų globos likusiems vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba) bei socialinės priežiūros paslaugas šeimoms. Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai turi padalinius: Bendruomeninius vaikų globos namus, Pagalbos šeimai centras, Savarankiško gyvenimo namai.

10. Vaikų globos kitų savivaldybių įstaigose finansavimas

Šios priemonės lėšomis apmokamos Kupiškio rajono savivaldybėje registruotų ir gyvenusių vaikų, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba), socialinės globos paslaugų išlaidos. Kitų savivaldybių globos įstaigose apgyvendinami neįgalūs vaikai ir nesant vietų Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose.

11. Kompleksinių paslaugų teikimas

Siekiant užtikrinti vaikų teisių bei teisėtų interesų apsaugą, teikiamos socialinių problemų turintiems, socialinę riziką patiriančių šeimų ir kitų socialinių problemų turintiems mokyklinio amžiaus vaikams socialinės, psichologinės ir pedagoginės paslaugos, dirbamas socialinis darbas su šių vaikų tėvais, skatinama geriau rūpintis, prižiūrėti ir auklėti vaikus.

Pagrindinės darbo kryptys: vaikų užimtumas, psichologinių, etinių, intelektualinių ir dvasinių poreikių tenkinimas, nemokamas maitinimas, socialinė psichologinė pagalba, bendradarbiavimas su vaikų šeimomis, artimiausioje aplinkoje esančiomis organizacijomis.

12. Neinstitucinė vaikų globa (šeimynų, globos centro paslaugos, finansinė parama globėjams)

Šios priemonės lėšomis iš dalies finansuojamos ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba), Liolės Anikevičienės šeimynos išlaidos. 3 bazinių socialinių išmokų (BSI) dydžio finansinė parama teikiama globėjui (rūpintojui), šeimynos dalyviui ar buvusiam globotiniui, kuris suėjęs pilnametystei, lieka gyventi globėjo šeimoje ir toliau mokosi pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo programą ar aukštojoje mokykloje.

Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinio Globos centro pagrindinis veiklos tikslas – užtikrinti, kad visiems įvaikintiems vaikams, globėjų, giminaičių globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams bei budintiems globotojams, globėjams giminaičiams, tėviams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacinė, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje.

13. Socialinės reabilitacijos paslaugos neįgaliesiems

Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems teikimas organizuojamas įgyvendinant Socialinių paslaugų įstatymą. Šios paslaugos skatina sudaryti tinkamas sąlygas neįgaliesiems aktyviai dalyvauti atviroje ir demokratinėje visuomenėje, skatinamas nevyriausybinių organizacijų, dirbančių neįgaliųjų socialinės integracijos srityje, dalyvavimas ir įsitraukimas formuojant neįgaliųjų socialinės integracijos politiką, stiprinami jų ryšiai su valstybės ir savivaldybių institucijomis, kaimo bei miesto bendruomenėmis.

14. Savarankiško gyvenimo namų veiklos organizavimas

Savarankiško gyvenimo namai – Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys, kuriuose apgyvendinami Kupiškio rajono savivaldybės iš dalies savarankiški senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys ar jų šeimos, kurie dėl sveikatos būklės negali gyventi visiškai savarankiškai savo namuose ir socialinių paslaugų, teikiamų jų namuose ar kitose nestacionariose socialinių paslaugų įstaigose, nepakanka. Savarankiško gyvenimo namuose gali gyventi 10 asmenų (šeimų) iki 6 mėn.

15. Vaikų dienos socialinė priežiūra

Nuo 2023 m. vaikų dienos socialinę priežiūrą teikia įstaigos, kurioms suteikta teisė teikti akredituotą vaikų dienos socialinę priežiūrą. Kupiškio rajono savivaldybės administracija suteikė teisę teikti akredituotą vaikų dienos socialinę priežiūrą 9 vaikų dienos centrams: VšĮ „Vaikų ugdymas“ vaikų dienos centrui, „Draugaukime“, VšĮ Kupiškio vaikų dienos centro Subačiaus struktūriniame vaikų dienos centrui, VšĮ Kupiškio vaikų dienos centro Adomynės struktūriniame vaikų dienos centrui, VšĮ Kupiškio vaikų dienos centro Noriūnų struktūriniame vaikų dienos centrui, VšĮ Kupiškio vaikų dienos centro Kupiškio struktūriniame vaikų dienos centrui, Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos struktūriniame padaliniui Šimonių vaikų dienos centrui, Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos padaliniui Alizavos vaikų dienos centrui, Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos padaliniui Skapiškio vaikų dienos centrui, Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos padaliniui Šepetos vaikų dienos centrui. Vaikų dienos socialinės priežiūra apima socialinių įgūdžių ugdymo, sociokultūrinės ir kitas vaiko ugdymo, jo teisių apsauga, integraciją į šeimą, visuomenę susijusias paslaugas, informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, nemokamo įstaigą lankančių vaikų maitinimo organizavimo, vaikų laisvalaikio užimtumo organizavimą, nuolatinių ryšių su įvairiomis įstaigomis ir organizacijomis plėtojimą ir palaikymą.

16. Asmeninė pagalba.

Asmeninę pagalbą teikia asmeninis asistentas. Tai gali būti pagalba namuose ar viešojoje erdvėje. Asistentas gali padėti pasirūpinti asmens higiena, maistu, padėti nuvykti į reikiamą vietą, pagelbėti bendrauti, tvarkyti finansinius išteklius, orientuotis aplinkoje, organizuoti laisvalaikį ir poilsį, palydėti ir padėti nuvykti į darbo pokalbį, surasti tinkamą transporto priemonę, padėti judėti ten, kur nėra pritaikyta aplinka. Svarbiausias asmeninio asistento uždavinys – ne atlikti veiksmus už neįgalųjį, o atlikti kartu su juo. Pagalbą teikia Kupiškio socialinių paslaugų centras ir gali teikti kiti fiziniai asmenys.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Socialinės globos paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius, siekiant užtikrinti proporcingą paslaugų suteikimą tiek moterims, tiek vyrams
- Socialinės priežiūros (pagalbos į namus) paslaugų gavėjų skaičius, siekiant užtikrinti proporcingą paslaugų suteikimą tiek moterims, tiek vyrams
- Socialinės globos paslaugas gaunančių senyvo amžiaus ir neįgalių asmenų skaičius (Kupiškio socialinių paslaugų centro Stacionarių socialinių paslaugų padalinys Subačiaus m.), siekiant užtikrinti proporcingą paslaugų suteikimą tiek moterims, tiek vyrams
- Socialinės globos paslaugas gaunančių vaikų skaičius (Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai, bendruomeniniai vaikų globos namai)
- Socialinės globos paslaugas gaunančių vaikų skaičius (šeimynose)
- Socialines paslaugas Savarankiško gyvenimo namuose gavusių asmenų skaičius
- Etatų teikti socialinės priežiūros paslaugas šeimoms skaičius, vnt.
- Vaikų dienos socialinę priežiūrą gaunančių vaikų skaičius
- Asmeninės pagalbos gavėjų skaičius, siekiant užtikrinti proporcingą paslaugų suteikimą tiek moterims, tiek vyrams

- Išnagrinėtų Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos inicijuotų asmens būklės peržiūrėjimo bylų skaičius (vnt.)

02 Uždavinys. Teikti piniginę socialinę paramą

Šiomis priemonėmis organizuojamas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir norminiuose teisės aktuose numatytos piniginės paramos teikimas asmenims ir šeimoms. Priemonės įgyvendinamos valstybės biudžeto lėšomis, specialiosiomis tikslinėmis dotacijomis. Kupiškio rajono savivaldybė biudžeto lėšomis taip pat teikia paramą pinigais Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme numatytoms savarankiškomis savivaldos funkcijoms įgyvendinti socialinės paramos srityje.

Uždavinio įgyvendinimo *priemonės*:

01. Laidojimo pašalpų administravimas ir mokėjimas

Įgyvendinant priemonę, užtikrinamas laidojimo pašalpų administravimas ir mokėjimas Kupiškio rajone.

02 Būsto išlaikymo išlaidų administravimas ir mokėjimas

Gyvenamąją vietą būste deklaravę arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme nustatytus reikalavimus. Minėtų išlaidų kompensavimas yra savarankiškoji Savivaldybės funkcija.

03. Kompensacijų nepriklausomybės gynėjams ir asmenims, sužalotiems atliekant būtinąją karinę tarnybą, mokėjimo išlaidos

Įgyvendinant priemonę, tarpininkaujama dėl vienkartinių kompensacijų asmenims, sužalotiems atliekant būtinąją karinę tarnybą sovietinėje armijoje ir šioje armijoje žuvusiųjų šeimoms, išmokėjimo.

Taip pat valstybės parama teikiama nepriklausomybės gynėjams, nukentėjusiems nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos, kompensuojant 50 proc. už būsto šildymo, karšto vandens, geriamojo vandens ir nuotekų, dujų, kietojo ir skystojo kuro, elektros energijos, laidinio telefono abonentinio mokesčio, žemės, esančios po daugiaaukščiu gyvenamuoju namu ir priskirtos kompensacijų už būstą gavėjams, mokesčio, bendrojo naudojimo objektų naudojimo išlaikymo ir naudojimosi juo, komunalinių atliekų išvežimo išlaidų.

04. Socialinių pašalpų administravimas ir mokėjimas

Savivaldybė skiria ir moka socialines pašalpas asmenims, atitinkantiems sąlygas, numatytas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, kurioms esant asmenys turi teisę į socialinę paramą. Numatytos priemonės: taikomi rizikos kriterijai paramos veiksmingumui įvertinti, operatyviai tikrinamos gyvenimo sąlygos, numatyti periodiniai tikrinimai, bendradarbiaujama ir keičiamasi informacija su kompetentingomis įstaigomis. Asmenims, patyrusiems socialinę riziką, parama teikiama atsižvelgiant į šių asmenų socialinę situaciją, atvejo vadybininkų, socialinių darbuotojų rekomendacijas, pasitelkimą visuomenei naudingai veiklai atlikti ir kt.

05. Socialinės paramos valdymas

Savivaldybė atsako už socialinės paramos teikimą savo teritorijoje. Savivaldybė privalo užtikrinti įstatymų nustatytą minimalią socialinę paramą, organizuodama privalomų paslaugų teikimą bei mokėdama pašalpas. Papildomą socialinę paramą Savivaldybė teikia teisės aktų nustatyta tvarka, atsižvelgdama į poreikius ir savo galimybes. Priemonės lėšos skiriamos minėtoms funkcijoms atlikti.

06. Kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti, ir palūkanų apmokėjimas

Buto savininko teisę į kredito ir palūkanų apmokėjimą Savivaldybės administracija nustato vadovaudamasi Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu ir Kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų apmokėjimo už asmenis, turinčius teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją tvarkos aprašu.

07. Būsto išlaikymo išlaidų kompensacijos

Nepasiturintiems gyventojams teikiamos būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos, skirtos būsto išlaikymo išlaidoms iš dalies padengti.

08. Socialinės pašalpos

Nuo 2004 m. šalyje pradėta įgyvendinti vieninga pajamų ir turto įvertinimo principu teikiamos piniginės socialinės paramos sistema, pagal kurią parama skiriama ne tik atsižvelgiant į šeimos pajamas, bet ir į turimą turtą (Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas).

09. Socialinė parama mokiniams

Socialinė parama skiriama mokiniams, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, ikimokyklinio ugdymo mokyklose ar pas kitą švietimo teikėją (išskyrus laisvąjį mokytoją) pagal bendrojo ugdymo programas, įregistruotas Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre (išskyrus suaugusiųjų ugdymo programas), ar priešmokyklinio ugdymo programą. Yra dvi socialinės paramos mokiniams rūšys: mokinių nemokamas maitinimas ir parama mokinio reikmenims įsigyti.

10. Laidojimo pašalpos

Laidojimo pašalpa skiriama vadovaujantis Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymu. Pašalpos mokamos iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams.

12. Transporto lengvatos

Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymas nustato asmenų, kuriems teikiamos važiavimo keleiviniu transportu lengvatos, kategorijas, lengvatų rūšis, išlaidų keleiviniam transportui kompensavimą ir vežėjų negautų pajamų, susijusių su lengvatų teikimu, atlyginimo tvarką bei šaltinius. Vežėjui, teikiančiam keleivių vežimo autobusais paslaugas, Savivaldybė apmoka negautų pajamų sumą, susijusią su transporto lengvatas gavusių keleivių vežimu.

13. Socialinės paramos išmokos ir jų mokėjimo išlaidos

Ši priemonė apima socialinės paramos išmokų išmokėjimo išlaidas (bankų pavedimai, pristatymo išlaidos).

14. Būsto įsigijimas ir remontas

Šios priemonės lėšos bus skiriamos esamų socialinių būstų remontui ir priežiūrai, naujų socialinių būstų įsigijimui.

15. Socialinė pagalba nuo karo Ukrainoje nukentėjusiems asmenims ir pabėgeliams

Priemonės lėšomis bus mokamos nuo karo nukentėjusiems asmenims ir pabėgeliams skirtos socialinės išmokos, kompensacijos ir išmokos už švietimo ir ugdymo įstaigų teikiamas paslaugas, kompensacijos už būsto nuomą asmenims neatlygintinai suteikusiems gyvenamąjį plotą nuo karo bėgantiems ukrainiečiams, ir pan.

Produkto kriterijus:

- Moksleivių, gaunančių nemokamą maitinimą ir (arba) aprūpinimą mokinio reikmenimis, skaičius
- Vidutiniškai per mėnesį dėl socialinių išmokų aptarnautas gyventojų skaičius
- Laukiančiųjų gyvenamojo būsto eilėje asmenų skaičius

Programos tikslas	Sudaryti palankias visuomenės sveikatos priežiūros sąlygas Kupiškio rajone	Kodas	02
--------------------------	---	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Įgyvendinant tikslą realizuojamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytos savivaldybių savarankiškosios funkcijos – pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas); savivaldybių sveikatos programų rengimas (nuo 2014 m. spalio 1 d. – savivaldybių sveikatinimo priemonių planavimas) ir įgyvendinimas; parama Savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai; sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas. Siekiama užtikrinti kokybišką Kupiškio rajono gyventojų asmens ir visuomenės sveikatos

priežiūrą, sveikatos politikos įgyvendinimą Savivaldybės lygiu, efektyviai formuoti sveikatos priežiūros sistemą, tikslingai paskirstyti lėšas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigoms ir sveikatos priežiūrai.

Visuomenės sveikatos priežiūra – organizacinių, teisinių, ekonominių, techninių, socialinių bei medicinos priemonių, padedančių įgyvendinti ligų ir traumų profilaktiką, išsaugoti visuomenės sveikatą bei ją stiprinti, visuma. Programa numato efektyviai formuoti sveikatos priežiūros sistemą, tikslingai paskirstyti lėšas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūrai, gerinti sveikatos priežiūros paslaugų praeinamumą, kokybę ir pacientų saugą.

Tikslo rezultato vertinimo kriterijai:

➤ Vienam gyventojui vidutiniškai tenkantis apsilankymų skaičius poliklinikose ir ambulatorijose, vnt.

Programos tikslui įgyvendinti iškeltas 1 uždavinys:

01 Uždavinys. Užtikrinti sveikatos paslaugų teikimą, jų kokybę, sklaidą

Savivaldybėje yra šios asmens sveikatos priežiūros įstaigos: VšĮ Kupiškio ligoninė ir VšĮ Kupiškio rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras su Skapiškio, Subačiaus, Šimonių ambulatorijomis ir 9 kaimo medicinos punktai, UAB „Medicinos namai šeimai“.

VšĮ Kupiškio pirminės sveikatos priežiūros centras teikia pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas (šeimos gydytojo, pediatro, chirurgo, akušerio–ginekologo, odontologo, psichiatro) prisirašiusiems gyventojams – suaugusiems ir vaikams; teikia skubią medicinos pagalbą centro sudėtyje esančiame Greitosios medicinos pagalbos skyriuje.

VšĮ Kupiškio ligoninė teikia antrines stacionarines sveikatos priežiūros: vidaus ligų, vaikų ligų II (veikla sustabdyta iki 2021 m. rugpjūčio 25 d.), geriatrijos, reanimacijos ir intensyvios terapijos I–I (suaugusiųjų ir vaikų), reanimacijos ir intensyvios terapijos I–II (suaugusiųjų), reanimacijos ir intensyvios terapijos I–II (vaikų); pirminės stacionarinės sveikatos priežiūros: palaikomojo gydymo ir slaugos, paliatyviosios pagalbos (suaugusiųjų ir vaikų); Antrinės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros medicinos: vidaus ligų, neurologijos, kardiologijos, pulmonologijos, endokrinologijos, otorinolaringologijos, oftalmologijos, dermatovenerologijos, vaikų ligų, fizinės medicinos ir reabilitacijos, anesteziologijos ir reanimatologijos, chirurgijos, kraujagyslių chirurgijos, urologijos, radiologijos, echoskopijos, endoskopijos; antrinės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros medicinos-radiologijos (rentgeno diagnostikos, ultragarsinių tyrimų); akušerijos ir ginekologijos; slaugos: anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugos, bendrosios praktikos slaugos, fizinės medicinos ir reabilitacijos slaugos, vaikų slaugos; kitas ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros: kineziterapijos, ergoterapeuto padėjėjo praktikos, suaugusiųjų ambulatorinės reabilitacijos II (judamojo-atramos aparato pažeidimų, nervų sistemos ligų, kvėpavimo sistemos ligų, odos ligų), suaugusiųjų ambulatorinės reabilitacijos I (judamojo-atramos aparato pažeidimų, kraujotakos sistemos ligų, kvėpavimo sistemos ligų, endokrinologinių ligų, virškinimo sistemos ligų), masažo; kitas ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros: kineziterapijos, ergoterapeuto padėjėjo praktikos, suaugusiųjų ambulatorinės reabilitacijos II (judamojo-atramos aparato pažeidimų, nervų sistemos ligų, kvėpavimo sistemos ligų, odos ligų), suaugusiųjų ambulatorinės reabilitacijos I (judamojo-atramos aparato pažeidimų, kraujotakos sistemos ligų, kvėpavimo sistemos ligų, endokrininių ligų, virškinimo sistemos ligų), masažo; bendrosios asmens sveikatos priežiūros – dienos chirurgijos (I–IV), laboratorinės diagnostikos paslaugas ir kt. Kupiškio rajono savivaldybė yra pasirašiusi paslaugų teikimo sutartį su Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru, kuris rūpinasi Savivaldybės gyventojų sveikata, vykdo Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą taikant koordinacines, informacines ir kitas profilaktikos priemones, informuoja ir moko gyventojus apie rizikos veiksnius ir pagal galimybes siekia mažinti rizikos veiksnių paplitimą, sergamumą, propaguoja sveikos gyvensenos įgūdžius tarp bendruomenės narių, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos specialistai platina sveikos gyvensenos informaciją (internete, laikraštyje, bendruomenėse ir t. t.), informaciją apie planuojamus renginius, paskaitas ir kitas priemones, bendradarbiauja sveikatos stiprinimo klausimais su socialiniais partneriais, organizuoja, koordinuoja ir vykdo Savivaldybės bendruomenėje visuomenės sveikatos

stiprinimo funkcijas, aiškina bendruomenių nariams, mokiniams, tėvams bei mokytojams sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo būdus bei moko juos taikyti praktiškai ir kt. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės*:

02. Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa

Priemonės lėšos skiriamos prioritetinėms sveikatinimo sritims: užkrečiamųjų ligų prevencijai, vaikų sveikatos gerinimui, saugios bendruomenės organizavimui ir užtikrinimui, sveikos gyvensenos formavimui, visuomenės informavimui sveikatos klausimais, sveikatinimo projektų rėmimui.

03. Visuomenės sveikatos biuro specialistų paslaugų dalinis finansavimas

Priemonės lėšos skiriamos visuomenės sveikatos priežiūros ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių visuomenės sveikatos stiprinimui bei visuomenės sveikatos stebėsenai. Tai yra valstybinė funkcija. Švietimo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai yra išlaikomi iš valstybinės tikslinės dotacijos.

04. Bendros paskirties ligoninių paslaugų dalinis finansavimas

Savivaldybė privalo užtikrinti ligoninės paslaugų teikimą, todėl skiria dalį lėšų įrangai, medikamentams ar kitiems reikmenims įsigyti, patalpų remonto išlaidoms.

05. Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimas

Priemonės lėšos naudojamos Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro, kuris yra atsakingas ir už Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymo įgyvendinimą Kupiškio rajone, veikloms finansuoti. Taip pat šios priemonės lėšomis finansuojamos psichikos sveikatos stiprinimo ir prevencinės priemonės savižudybės riziką patiriantiems asmenims.

06. Sveikatos priežiūros įstaigų audito atlikimas

Savivaldybė skiria lėšų sveikatos priežiūros įstaigų audito išlaidoms apmokėti.

07. Finansinės paramos gydytojams teikimas

Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto lėšos skiriamos finansiškai padėti gydytojams, atvykstantiems dirbti į Kupiškio rajono medicinos įstaigas, įsigyti gyvenamąjį būstą. Taip pat, siekiant pritraukti ir išlaikyti dirbti atvykstančius gydytojus, jiems gali būti teikiama kita reikalinga finansinė parama (skiriami darbo užmokesčio priedai, kompensuojamos būsto nuomos išlaidos ir kt.).

08. Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimas

Lėšos skiriamos nepriklausomos Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos veiklai finansuoti. Už darbą Komisijoje Komisijos nariams apmokama pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą tvarką.

Produkto kriterijai:

- Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas, proc.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Savivaldybė pagal įstatymų nustatytą sprendimų priėmimo laisvę įgyvendins valstybės deleguotas funkcijas, atsižvelgdama į gyventojų interesus. Asmenims dėl neįgalumo ir senyvo amžiaus bei vaikams, netekusiems tėvų globos, teikiant piniginę paramą, sudaroma galimybė naudotis socialinėmis paslaugomis, mažinama socialinė gyventojų atskirtis. Teikiant geros kokybės socialines paslaugas, didinant jų prieinamumą socialinės rizikos šeimoms ir vaikams, neįgaliesiems, senyvo amžiaus žmonėms ir tam naudojant visus galimus išteklius (žmonių, finansinius, materialius), užtikrinama socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinė integracija.

Socialinę paramą teikiančios įstaigos skirtos labiausiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms: žmonėms su proto ar fizine negalia, beglobiams vaikams bei socialinių problemų turinčioms šeimoms, rizikos grupių asmenims ir pan. Kuo platesnis socialinių paslaugų tinklas Savivaldybėje, tuo geresnės sąlygos sudaromos žmonėms gauti socialines paslaugas gyvenamojoje teritorijoje, didėja teikiamų socialinių

paslaugų įvairovė.

Programos įgyvendinimas padės suformuoti aktyvų visuomenės požiūrį į sveikatą, leis išaiškinti rizikos veiksnius ir apsaugoti gyventojų sveikatą nuo nepalankių aplinkos veiksnių poveikio, sumažinti gyventojų sergamumą. Pagerės sveikatos priežiūros paslaugų kokybė ir prieinamumas, o tai turės įtakos gyventojų sveikatos rodikliams.

Tikslo pasiekimo vertinimo (efekto) kriterijai:

E-02-04-01 Patenkintų prašymų socialinėms paslaugoms dalis nuo bendro pateiktų prašymų skaičiaus, proc., duomenis išskiriant pagal lytį ir siekiant užtikrinti proporcingą paslaugų suteikimą tiek moterims, tiek vyrams.

E-02-04-02 Socialinės priežiūros paslaugas gavusių šeimų, patyrusių socialinę riziką, skaičiaus (palyginti su ankstesniais metais), pokytis, proc.

E-02-04-03 Socialinę paramą gaunančių asmenų skaičiaus (palyginti su ankstesniais metais), pokytis, proc. (daugiau / mažiau).

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai:

Savivaldybės biudžeto lėšos, biudžetinių įstaigų pajamos, Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos, lėšos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti, ES, valstybės biudžeto ir kitų finansavimo šaltinių lėšos.

Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginiame plėtros plane yra numatyti šie veiksmų, susiję su vykdoma programa:

II PRIORITETAS. Išsilavinusi, socialiai atsakinga, sveika ir saugi visuomenė.

Tikslas 2.3. Socialinės pagalbos didinimas ir socialinės atsakomybės stiprinimas.

Uždavinys 2.3.4. Užtikrinti vaikui ir šeimai palankią aplinką.

Tikslas 2.4. Gyventojų sveikatos išsaugojimas, stiprinimas bei fizinio aktyvumo plėtojimas.

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas, Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymas, Socialinės priežiūros akreditavimo tvarkos aprašas, Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės paramos žuvusiųjų pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijos dalyvių šeimoms įstatymas, Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjų ir kitų nukentėjusių nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos asmenų teisinio statuso pripažinimo įstatymo, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl papildomų socialinių garantijų šeimoms asmenų, nukentėjusių, kovojant už Lietuvos Respublikos laisvę, nuo 1991 m. sausio 11–13 d. vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių“ pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, kiti Lietuvos Respublikos ir Savivaldybės teisės aktai.